

Στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 1998 συνήλθε στη Βιέννη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο καθόρισε τη "Στρατηγική της Βιέννης για την Ευρώπη".

A12α. Η ONE: Ένα μεγάλο βήμα μπροστά

A12α1. Την παραμονή της εισαγωγής του ευρώ διαπιστώνεται ότι η μετάβαση γίνεται ομαλά και αυτό είναι το αποτέλεσμα της συνετής οικονομικής πολιτικής στα πλαίσια της ONE. Το κοινοτικό παράγωγο δίκαιο που απαιτείται για την έναρξη του τρίτου σταδίου θα έχει θεσπισθεί πριν από το τέλος του έτους. Οι αμετάκλητες ισοτιμίες μετατροπής με τις οποίες θα κλειδωθούν τα νομίσματα της ευρωζώνης έναντι του ευρώ θα θεσπισθούν στις 31/12/1998 σε ειδική σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN. Η δανική κορώνα και η ελληνική δραχμή συμμετέχουν από 1/1/1999 στο ΜΣΙ Νο 2.

A12α2. Η εισαγωγή του ευρώ είναι ένα σημαντικό γεγονός για το διεθνές νομισματικό σύστημα. Είναι επιτακτική ανάγκη για την ΕΕ να διαδραματίσει τον πλήρη ρόλο της για τη νομισματική και οικονομική πολιτική εντός διεθνών πλαισίων όπως η ομάδα των 7 (G7) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ).

Το ΕΣ επιδοκιμάζει την έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN για την εξωτερική αντιπροσώπηση της Κοινότητας που προβλέπει:

- Εκπροσώπηση της ΕΕ στην ομάδα των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητών Κεντρικών Τραπεζών της ομάδας των 7 (G7): οι μη ευρωπαίοι εταίροι έχουν ήδη δεχτεί να παρίσταται ο Πρόεδρος της ΕΚΤ για τις συζητήσεις που αφορούν θέματα της ONE. Όσον αφορά την εκπροσώπηση της ΕΕ για θέματα ONE σε υπουργικό επίπεδο, το Συμβούλιο συμφώνησε να μετέχει στις συνεδριάσεις ο Πρόεδρος του ECOFIN ή εάν ο Πρόεδρος προέρχεται από κράτος μέλος που δεν ανήκει στη ζώνη του ευρώ, ο Πρόεδρος της ομάδας ευρώ των 11. Εάν ο Πρόεδρος προέρχεται από χώρα της ζώνης του ευρώ που δεν ανήκει στους G7, θα συμμετέχει επιπλέον των τριών ήδη παρόντων (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία) μελών του ECOFIN της ζώνης του ευρώ. Σε ένα μεταβατικό στάδιο, ένας από τους υπουργούς των κρατών της ζώνης του ευρώ, που συμμετέχουν μόνιμα στους G7, θα παρέχει στήριξη στον Πρόεδρο του ECOFIN / Ομάδας ευρώ των 11, εναλλάξ για ένα έτος και για λόγους συνεχείας. Όσον αφορά τη συμμετοχή της Επιτροπής στην εκπροσώπηση της ΕΕ, το Συμβούλιο συμφώνησε να προταθεί στους άλλους εταίρους της Ομάδας των 7 η παρουσία ενός αντιπροσώπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπό την ιδιότητα του επικουρούντος τον Πρόεδρο των υπουργών ECOFIN της ζώνης ευρώ των 11. Το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι η Ομάδα των 7 συχνά συζητά διεθνή θέματα τα οποία υπερβαίνουν την αρμοδιότητα της ΕΕ. Και για τα θέματα αυτά που ανήκουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών μπορεί να διατυπωθούν ομόφωνα κοινές προτάσεις. Οι συζητήσεις και η διαμόρφωση κοινής προσέγγισης στις συνόδους του ECOFIN όσον αφορά θέματα όπως η Ρωσία και το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα μπορούν να χρησιμεύσουν σαν υπόδειγμα. Οι κοινές αυτές προσεγγίσεις θα αποτελούν τη βάση των θέσεων που θα υποστηρίζονται στην Ομάδα των 7 και σε άλλες ομάδες.

- Εκπροσώπηση της ΕΕ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ): το Συμβούλιο θεωρεί ότι όσον αφορά θέματα της ONE πρέπει να εξευρεθούν ρεαλιστικές λύσεις που να μην απαιτούν μεταβολές των άρθρων της συμφωνίας του ΔΝΤ. Ηδη, το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ συμφώνησε να δώσει στην ΕΚΤ θέση παρατηρητή στις συνεδριάσεις του. Οι απόψεις της ΕΕ/ONE θα παρουσιάζονται στο ίδιο Συμβούλιο από το μέλος του γραφείου του Εκτελεστικού Διευθυντή, το οποίο εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την προεδρία της Ομάδας ευρώ των 11 και το οποίο θα επικουρείται από ένα αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- Εκπροσώπηση σε τρίτες χώρες: η σύνθεση των αντιπροσωπιών ECOFIN / της ζώνης του ευρώ των 11 για αποστολές σε τρίτες χώρες είναι δυνατόν να ποικίλλει ανάλογα με τις περιστάσεις και τους στόχους. Οι οικείες διευθετήσεις υπάγονται στην αρμοδιότητα του Προέδρου του ECOFIN / της ζώνης του ευρώ των 11.

A12α3. Εκτός από το στόχο "να μιλά η ΕΕ με μια φωνή" στους διεθνείς οργανισμούς, το ΕΣ ενδιαφέρεται και για το ουσιαστικό ζήτημα της ενίσχυσης του διεθνούς χρηματοοικονομικού συστήματος και την αντιμετώπιση τυχόν κρίσεων. Το ΔΝΤ είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του συστήματος και χρειάζεται να ενισχύσει τη συνεργασία του με άλλους παράγοντες συμπεριλαμβανομένης της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank). Πρέπει να δοθεί προσοχή στην ενίσχυση και/ή στη μετατροπή της προσωρινής Επιτροπής και της Επιτροπής Ανάπτυξης του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Από ρυθμιστική άποψη, η προσοχή πρέπει να επικεντρωθεί στα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και στους κανόνες εποπτείας των χρηματοοικονομικών οργανισμών, ιδίως με την εξέταση των επιπτώσεων της λειτουργίας των διεθνών ιδρυμάτων χρηματοοικονομικής μόχλευσης (leveraged institutions), περιλαμβανομένων των κεφαλαίων κάλυψης κινδύνων (hedge funds). Κεφαλαιώδης είναι η σημασία της τήρησης των διεθνών χρηματοοικονομικών κανόνων στα εξωχώρια κέντρα (off-shore centers).

A12α4. Οι οικονομικές πολιτικές στην ONE πρέπει να βασίζονται στο στενό συντονισμό όλων των φορέων, συμπεριλαμβανομένων, όπου ενδείκνυται, των κοινωνικών εταίρων. Το ΕΣ σημειώνει με ικανοποίηση ότι υφίσταται ένα πλαίσιο για μία ορθώς λειτουργούσα ONE, που περιλαμβάνει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και ορισμένες διαδικασίες για τη συνεργασία στον τομέα της οικονομικής πολιτικής ενώ βαίνει καλώς ο συντονισμός της πολιτικής εντός της Ομάδας Ευρώ 11 και του Συμβουλίου ECOFIN καθώς και ο διάλογος με την ΕΚΤ. Ο συντονισμός αυτός πρέπει να ενθαρρυνθεί και ενισχυθεί, ώστε να εξασφαλισθεί η επιτυχία της ONE και να στηριχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη που δημιουργεί απασχόληση.

A12α5. Το ΕΣ χαιρετίζει την έκθεση του Συμβουλίου για την ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της φορολογικής πολιτικής και τονίζει ότι πρέπει να καταπολεμηθεί ο επιζήμιος φορολογικός ανταγωνισμός. Δεν απαιτούνται ενιαίοι

φορολογικοί συντελεστές, αλλά στόχος είναι να αποφευχθούν υπερβολικές απώλειες φορολογικών εσόδων προκειμένου να μειωθούν οι συνεχείς στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς και να αναπτυχθούν φορολογικές δομές φιλικότερες για την απασχόληση. Το ΕΣ χαιρετίζει την πρόοδο που επιτεύχθηκε στην Ομάδα Κώδικα Συμπεριφοράς και καλεί το Συμβούλιο ECOFIN να συνεχίσει τις εργασίες σχετικά με την πρόταση Οδηγίας για τη φορολογία των αποταμιεύσεων και την πρόταση Οδηγίας για τους τόκους και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης. Χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ECOFIN να αρχίσουν συζητήσεις με τρίτες χώρες σχετικά με προβλήματα που αφορούν τη φορολογία εισοδήματος από τόκους και προτρέπει το ECOFIN να συνεχίσει τις εργασίες του για ένα πλαίσιο φορολογίας ενέργειας λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον.

A12α6. Το ΕΣ χαιρετίζει την πρόοδο που επιτεύχθη για την προώθηση της οικονομικής μεταρρύθμισης και την παραλαβή των εθνικών εκθέσεων προόδου για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Προσδοκά ότι η αξιολόγηση των εκθέσεων αυτών θα αποτελέσει περαιτέρω βήμα για τη βελτίωση των Γενικών Προσανατολισμών Οικονομικής Πολιτικής.

A12β. Βιώσιμη απασχόληση για την Ευρώπη

A12β1. Η απασχόληση αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα της ΕΕ και στόχος είναι η υπογραφή ενός Ευρωπαϊκού Συμφώνου για την Απασχόληση. Το ΕΣ επικροτεί την προσπάθεια των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις Κατευθυντήριες Γραμμές του 1998 και σημειώνει με ικανοποίηση ότι, για πρώτη φορά μετά το 1992, το μέσο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε κάτω του 10%. Η πολυμελής εποπτεία της εφαρμογής των κατευθυντηρίων αρχών αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας του Λουξεμβούργου. Η χρησιμοποίηση συγκριτικών αξιολογήσεων καθώς και η προβολή των ορθών πρακτικών έχουν αποδειχθεί επιτυχή εργαλεία αξιολόγησης. Η διαδικασία αυτή χρειάζεται να ενισχυθεί.

A12β2. Το ΕΣ επιδοκιμάζει την πρόταση κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 1999 και εγκρίνει τα αποτελέσματα της κοινής συνόδου των Συμβουλίων ECOFIN και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με τις ανωτέρω αρχές. Κατά την αναθεώρηση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης τα κράτη μέλη πρέπει να επιτύχουν πρόοδο στην προαγωγή της ισότητας ευκαιριών ανδρών και γυναικών, να υλοποιήσουν τη δια βίου μάθηση και να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες του τομέα των υπηρεσιών, ιδίως της τεχνολογίας των πληροφοριών και του περιβαλλοντικού τομέα. Να δημιουργήσουν ευνοϊκό κλίμα για την ανάπτυξη επιχειρήσεων, ιδίως ΜΜΕ, να εξετάσουν τα συστήματα φόρων/επιδομάτων, ώστε να παρασχεθούν κίνητρα στους μεν ανέργους και τα μη απασχολούμενα άτομα για την εξεύρεση εργασίας ή δυνατοτήτων κατάρτισης, στους δε εργοδότες για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Να υποστηρίξουν τους γηραιότερους εργαζόμενους, προκειμένου να ανέλθει η συμμετοχή τους στο εργατικό δυναμικό. Να προωθήσουν την κοινωνική ένταξη και την ισότητα ευκαιριών για τις μειονεκτούσες ομάδες.

A12β3. Προκειμένου να υποστηριχθούν οι δεσμεύσεις των Εθνικών Σχεδίων Δράσης, τα κράτη μέλη καλούνται να καθορίσουν πολιτικές και να θέσουν πρόσθετους ποσοτικούς στόχους και προθεσμίες. Έχει ήδη επιτευχθεί πρόοδος για τους κοινούς δείκτες επιδόσεων και πολιτικής και τις συγκρίσιμες στατιστικές που αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τη διαφανή και αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της εθνικής και κοινοτικής πολιτικής. Πρέπει να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνέργεια μεταξύ των Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση και των Γενικών Οικονομικών Κατευθύνσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να επιτρέψει σε όσα κράτη μέλη το επιθυμούν να πειραματισθούν με μειωμένα ποσοστά ΦΠΑ για υπηρεσίες έντασης εργασίας που δεν εκτίθενται στο διασυνοριακό ανταγωνισμό.

A12β4. Οι επενδύσεις σε έργα υποδομής και η χρηματοδότηση καινοτόμων σχεδίων αποτελούν σημαντικά στοιχεία της στρατηγικής για την τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναθεωρήσουν τη διάρθρωση του προϋπολογισμού τους με στόχο να ενισχυθεί το σχετικό επενδυτικό μερίδιο. Το Συμβούλιο ECOFIN πρέπει να εξετάσει την πρόοδο σχετικά με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα (ΔΕΔ) ιδίως όσον αφορά τα 14 σχέδια προτεραιότητας στις μεταφορές καθώς και την ανάπτυξη σχεδίων που προωθούν τη μεγέθυνση στις τηλεπικοινωνίες και στην τεχνολογία των πληροφοριών. Το ΕΣ αναγνωρίζει, επίσης, την αναγκαιότητα να αναπτυχθεί μία λειτουργική ευρωπαϊκή αγορά επισφαλών κεφαλαίων καθώς και νέες μορφές χρηματοδότησης στις οποίες θα συμμετέχουν τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας. Καλείται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) να εξετάσει μια ταχύτερη απελευθέρωση κεφαλαίων για συναλλαγές επισφαλών κεφαλαίων εντός του ανώτατου ορίου του 1 δισεκ. ευρώ.

A12β5. Η οικονομική μεγέθυνση, ο ανταγωνισμός και η απασχόληση εξαρτώνται ουσιαστικά από την έρευνα και την καινοτομία. Το ΕΣ χαιρετίζει τη συμφωνία για το πέμπτο πρόγραμμα - Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ενίσχυση των δυνατοτήτων καινοτομίας της ΕΕ. Σημαντικός είναι ο καθορισμός κοινών θέσεων από το Συμβούλιο σχετικά με τα προγράμματα δράσης "Socrates" και "Leonardo da Vinci".

A12γ. Η ΟΝΕ, η ανεργία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) για το έτος 1999

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης ασχολήθηκε και αυτό με τη μάστιγα της ανεργίας, η οποία αποτελεί την κύρια αιτία που η ΟΝΕ δεν είναι πλέον τόσο δημοφιλής όσο άλλοτε στους πολίτες της ΕΕ όπως καταγράφεται εξ άλλου στις δημοσκοπήσεις. Οι υποσχέσεις για αύξηση της απασχόλησης δεν επιβεβαιώθηκαν ούτε με τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς ούτε με την προοπτική της ΟΝΕ. Στο τέλος του 1998 η ανεργία στην ΕΕ σαν σύνολο ανήρχετο περίπου στο 10% ενώ η Ελλάδα άγγιξε το 10,8%. Οι νέοι κάτω των 29 ετών αντιπροσώπευαν στην Ελλάδα το 55,8% των ανέργων, δηλαδή 267.000 άτομα σε σύνολο 478.500 ανέργων. Η μακροχρόνια ανεργία, δηλαδή αυτή που διαρκεί πάνω από ένα έτος, ανήρχετο στο 56,5%. Η ίδια εικόνα κυριαρχεί και στην ΕΕ όπου το σύνολο των ανέργων εγγίζει τα 20 εκατομ. Για τη χώρα μας, η αύξηση της ανεργίας που συνεχίζεται και το 1999, οφείλεται κατά το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠΕΡΓ) στη συνεχιζόμενη επιχειρησιακή αναδιάρθρωση, στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό σε όλους τους τομείς και ειδικότερα στη γεωργία, τη βιομηχανία και σε ορισμένους τομείς των υπηρεσιών, στην αυξανόμενη συμμετοχή των γυναικών και των μεταναστών στην αγορά εργασίας καθώς και στον εξορθολογισμό των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα. Για την κατάρτιση του ΕΣΔΑ 1999 προηγήθηκε διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους. Στη συνέχεια παρατίθενται οι προτάσεις της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), οι κατευθυντήριες αρχές του ΕΣΔΑ 1999 και ορισμένες κρίσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

A12γα. Οι προτάσεις της ΓΣΕΕ

Οι προτάσεις της ΓΣΕΕ για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση στόχευαν:

- Στην καθιέρωση 35ωρης εβδομαδιαίας εργασίας χωρίς μείωση αποδοχών. Τήρηση της εργατικής νομοθεσίας, κατάργηση της υπερεργασίας, δραστική μείωση των υπερωριών, αύξηση κόστους ως αντικίνητρο της υπερωριακής αμοιβής,
- στην αύξηση και εξεύρεση νέων πόρων (κρατικός προϋπολογισμός, τεχνολογικοί, περιβαλλοντικοί φόροι, φορολογία ακίνητης περιουσίας, ομολόγων, τυχερών παιγνιδιών κλπ) για την άσκηση πολιτικών (παθητικών και ενεργητικών) απασχόλησης,
- στον εκσυγχρονισμό και στην αναβάθμιση του ρόλου του ΟΑΕΔ,
- στην έγκαιρη και έγκυρη καταγραφή του ποσοστού ανεργίας καθώς και στην παρακολούθηση της τάσης της απασχόλησης κατά κλάδο,
- στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τομείς δραστηριότητας που συνδέονται με την κοινωνική εργασία και την κάλυψη νέων αναγκών σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο,
- στην ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση με σεβασμό στα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα,
- στην ολοκληρωμένη προσέγγιση του ζητήματος της ισότητας των δύο φύλων,
- σε πρωτοβουλίες για την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων με επιθετικές και ποιοτικές πρωτοβουλίες και όχι σε επιλογές που εστιάζονται στη μείωση του προσωπικού και την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων,
- στη μη μείωση του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους καθώς και του συντελεστή του Φ.Π.Α.,
- στην αύξηση των επιδομάτων ανεργίας στο 80% του βασικού μισθού και της διάρκειας επιδότησης,
- στην προστασία των εργαζομένων από τις απολύσεις με τη δημιουργία αντικινήτρων για τους εργοδότες,
- στην επιδότηση εργασίας με προϋποθέσεις και σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού (π.χ. περιοχές - θύλακες ανεργίας),
- στη διαφανή διαχείριση και αποτελεσματική αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων.

Η ΓΣΕΕ θεωρεί ότι η αποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα επέλθει με το "ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ", εφόσον κινείται με άξονα τα τρία επίπεδα πολιτικών:

- αναπτυξιακή πολιτική με επίκεντρο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,
- συστηματική παρακολούθηση των πολιτικών με ετήσιο έλεγχο - αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους με την αναβαθμισμένη και ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών συνομιλητών,
- υλοποίηση συμπληρωματικών μέτρων διευθέτησης των ανισορροπιών και ανισοτήτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

A12γβ. Οι κατευθυντήριες αρχές του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση 1999.

1 Αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων: σε κάθε άνεργο νέο, πριν συμπληρώσει έξι μήνες ανεργίας, προσφέρεται η δυνατότητα κατάρτισης, επανακατάρτισης, επαγγελματικής εμπειρίας, απασχόλησης. Η υλοποίηση των προγραμμάτων κατά της ανεργίας των νέων πραγματοποιείται μέσω των Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης στα οποία ο νέος λαμβάνει εξατομικευμένη υποστήριξη και εφοδιάζεται με κάρτα απασχόλησης. Ειδικότερα, το πρόγραμμα "Νέοι στην Ενεργό Ζωή" παρέχει α) επαγγελματική εμπειρία 12-22 μηνών στο οποίο προβλέπεται η επιχορήγηση των επιχειρήσεων για την πρόσληψη νέων ανέργων με ελάχιστο διάστημα επιχορήγησης τους 12 μήνες ή β) πρόγραμμα αυτοαπασχόλησης 16-30 μηνών στη διάρκεια του οποίου στηρίζεται οικονομικά η λειτουργία της νέας μικρομεσαίας, ατομικής ή συνεταιριστικής επιχείρησης. Άλλα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης για ανέργους νέους υλοποιούνται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) του ΟΑΕΔ και του Υπουργείου Παιδείας, στα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ), στις σχολές του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ) και στα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕΓΕ). Ειδικά για τους πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υλοποιείται από τον ΟΑΕΔ το "πρόγραμμα Stage" με το οποίο επιχορηγούνται οι άνεργοι πτυχιούχοι ηλικίας μέχρι 30 ετών για 11 μήνες προκειμένου να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία σε επιχειρήσεις που θα υποβάλουν αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα.

2. Πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας: σε κάθε ενήλικο άνεργο πριν συμπληρώσει 12 μήνες ανεργίας προσφέρεται ένα από τα προαναφερθέντα μέτρα ή γενικότερα με ατομική υποστήριξη στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Επιδιώκεται η μετατόπιση της βαρύτητας από τις παθητικές πολιτικές (επιδόματα ανεργίας κλπ) στις ενεργητικές πολιτικές (ένταξη στην παραγωγική διαδικασία). Υλοποιείται με το πρόγραμμα "Ξανά στη Δουλειά" που αρχίζει με την παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης από εργασιακό σύμβουλο και στη συνέχεια γίνεται επιλογή μεταξύ επιχορηγούμενης σε επιχειρήσεις επαγγελματικής εμπειρίας 12 έως 22 μηνών ή αυτοαπασχόλησης 16 έως 30 μηνών. Ισχύουν, επίσης, τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης ενηλίκων ανέργων που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ, τα ΚΕΚ, τα ΚΕΓΕ και τις σχολές του ΥΕΝ. Ο ΟΑΕΔ υλοποιεί δύο ειδικότερα προγράμματα για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας α) των ατόμων που βρίσκονται κοντά στα όρια συνταξιοδότησης και είναι άνεργοι άνω των 58 ετών και β) των ατόμων που επλήγησαν από μαζικές απολύσεις τα οποία μπορούν να υπαχθούν στο "Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Παρέμβασης". Οι άνεργοι υποστηρίζονται για μια περίοδο τουλάχιστον δύο ετών στη διάρκεια της οποίας αναζητούνται θέσεις στις επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής, επιδιώκεται ο προσανατολισμός των ανέργων σε μέτρα κατάρτισης, απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης και στην περίπτωση που έχει κορεσθεί η τοπική αγορά εργασίας ενθαρρύνεται η μετεγκατάσταση των ανέργων.

3. Μετάβαση από τις παθητικές σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης: από τα επιδόματα ανεργίας τα κράτη μέλη της ΕΕ περνούν στις ενεργητικές πολιτικές της κατάρτισης και της απασχόλησης. Τίθεται ένα οριζόντιο κριτήριο σύγκλισης: το κράτος καθορίζει συγκεκριμένο στόχο, ανάλογα με την υπάρχουσα κατάσταση, με σκοπό την προσέγγιση του μέσου όρου των τριών χωρών που έχουν τις καλύτερες επιδόσεις και τουλάχιστον 20%. Για το σκοπό αυτό, στην Ελλάδα, υλοποιούνται τα ακόλουθα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης: α) συνεχιζόμενης κατάρτισης ανέργων σε εθνικό επίπεδο από τα ΚΕΚ και τον ΟΑΕΔ β) συνεχιζόμενης κατάρτισης ανέργων σε περιφερειακό επίπεδο από τα ΚΕΚ γ) αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων από τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) του ΟΑΕΔ και του Υπουργείου Παιδείας. Απευθύνονται κύρια σε ανέργους απόφοιτους λυκείου δ) σύνδεσης κατάρτισης - απασχόλησης ε) κατάρτισης στα μεγάλα τεχνικά έργα. Προηγείται πρόγραμμα κατάρτισης και ακολουθεί απασχόληση έως 6 μήνες από τους αναδόχους μεγάλων τεχνικών έργων ζ) κατάρτισης "Καποδίστριας". Οι απόφοιτοι στελεχώνουν τους νέους ΟΤΑ που δημιουργήθηκαν από συνενοήσεις παλαιών δήμων και κοινοτήτων με βάση το πρόγραμμα "Καποδίστριας" η) κατάρτισης του ΥΕΝ που απευθύνονται σε ανέργους ναυτικούς και στοχεύει στην προσαρμογή των προσόντων τους στις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται επίσης και στην αναβάθμιση των θεσμών που στηρίζουν τις ανωτέρω πολιτικές. Ο ρόλος των Υπηρεσιών Απασχόλησης είναι σημαντικός και η μετεξέλιξη αυτών σε Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ) βελτιώνει εντυπωσιακά την προσπάθεια. Διαπιστώθηκε ότι από τη δημιουργία των ΚΠΑ έχει μειωθεί ο χρόνος κάλυψης κενής θέσης κατά 20%, έχει αυξηθεί κατά 25% η εγγραφή ανέργων και έχει αυξηθεί ο αριθμός των αναστολών των επιδομάτων ανεργίας λόγω ένταξης του ανέργου σε μέτρο ενεργητικής πολιτικής από 5% σε 20%. Πρέπει, τέλος, να αναφερθεί και η λειτουργία, από το 1999, του θεσμού της Κάρτας Απασχόλησης μέσω της οποίας παρέχονται εναλλακτικές ενεργητικές πολιτικές ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των ανέργων.

4. Επανεξέταση των συστημάτων επιδομάτων και φορολογίας. Και η αρχή αυτή εντάσσεται στη μετάβαση από τα επιδόματα ανεργίας και πρόνοιας σε ενεργητικά μέτρα κατάρτισης, πρακτικής άσκησης και τοποθέτησης τελικά σε θέσεις εργασίας.

5. Συμφωνίες των Κοινωνικών Εταίρων με στόχο την αύξηση των δυνατοτήτων κατάρτισης, επαγγελματικής εμπειρίας, πρακτικής άσκησης ή άλλων μέτρων ενίσχυσης της απασχολησιμότητας. Με πρωτοβουλία τους συστάθηκε ο Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (ΛΑΕΚ) στον οποίο συγκεντρώνονται εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων για την καταπολέμηση της ανεργίας. Οι Κοινωνικοί Εταίροι συμμετέχουν ενεργά στη σύσταση και λειτουργία των Γραφείων Ενημέρωσης Ανέργων και Επιχειρήσεων (ΓΕΑΕ) τα οποία παρέχουν ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη.

6. Ανάπτυξη της δια βίου μάθησης: τα κράτη μέλη μαζί με τους Κοινωνικούς Εταίρους επιδιώκουν να ενισχύσουν τη συνεχή και δια βίου μάθηση κυρίως στους τομείς της τεχνολογίας πληροφόρησης και επικοινωνίας και να καθορίσουν σαν στόχο την αύξηση του αριθμού των ατόμων που θα επωφελούνται από τα μέτρα αυτά κάθε έτος. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας σε τέτοια προγράμματα. Το Ινστιτούτο Διάρκους Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας ίδρυσε τα "Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας" που απευθύνονται σε εργαζόμενους που δεν έχουν τελειώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Η απόκτηση απολυτηρίου και η ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων είναι οι δύο κύριοι στόχοι των Σχολείων αυτών. Μία μη τυπική εκπαίδευση ατόμων άνω των 16 ετών είναι η "Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων" που

αποβλέπει στη μείωση του αναλφαριθμητισμού. Μια νέα ευέλικτη δίοδος πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι μέσω των "Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής". Υπεύθυνος φορέας υλοποίησης είναι τα ΑΕΙ - ΤΕΙ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας. Τα προγράμματα "Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης Αποφοίτων ΑΕΙ - ΤΕΙ" βασίζονται στην εξειδίκευση σε νευραλγικούς τομείς χωρίς ωστόσο να επικαλύπτουν προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών. Διαρκούν τρεις έως έξι μήνες και οδηγούν στην απονομή από τα ΑΕΙ - ΤΕΙ πιστοποιητικού εξειδίκευσης. Τέλος, η ενίσχυση της δια βίου μάθησης προωθείται και μέσω του "Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου" που χρησιμοποιεί μεθόδους εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

7. Διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στους νέους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες μάθησης ώστε να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα. Δύο δεκαετίες πριν ο ένας στους δύο Έλληνες νέους είχε σαν καταληκτικό επίπεδο το απολυτήριο του δημοτικού σχολείου ή το ενδεικτικό μιας ή δύο τάξεων του γυμνασίου. Μετά τη θέσπιση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης η βελτίωση υπήρξε εντυπωσιακή. Το πρόβλημα τώρα αφορά τη βελτίωση της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης και την εισαγωγή της πληροφορικής στο σχολείο που στοχεύει στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων του μαθητή πάνω στην υπολογιστική και δικτυακή τεχνολογία. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων έχουν εισαχθεί: α) τα "προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών" β) η αναβάθμιση των προγραμμάτων των δημόσιων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας γ) η "Ενισχυτική Διδασκαλία" σε δημοτικά και γυμνάσια για την ενίσχυση των αδύναμων μαθητών και την αποτροπή πρόωρων διαρροών από το εκπαιδευτικό σύστημα δ) η "Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη" για τους μαθητές του Ενιαίου Λυκείου που έχουν κενά ή δυσκολίες μάθησης ε) ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που αποτελεί μία από τις δράσεις του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ) και των Κέντρων Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού που λειτουργούν στις έδρες και σε επιμέρους κέντρα νομών.

8. Καθιέρωση ή ανάπτυξη συστημάτων μαθητείας. Η απασχόληση όλο και περισσότερο συγκεντρώνεται στα υψηλότερης εξειδίκευσης επαγγέλματα ενώ η μεγαλύτερη πτώση αυτής εμφανίζεται στα επαγγέλματα που απαιτούν στοιχειώδη εκπαίδευση. Στην Ελλάδα, η σύνδεση εκπαιδευτικού συστήματος και αγοράς εργασίας δεν έχει ακόμα επιτευχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Ο Νόμος 2640/98 ίδρυσε τα τεχνολογικά εκπαιδευτήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Απαιτούν φοίτηση 3-4 ετών και ιδιαίτερη σημασία δίδουν στην απόκτηση εμπειρίας τόσο σε εσωτερικά εργαστήρια όσο και σε επιχειρήσεις του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Οι σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ λειτουργούν πλέον σαν τεχνικά εκπαιδευτήρια ενώ το Υπουργείο Γεωργίας προωθεί το θεσμό της μαθητείας και στη γεωργική εκπαίδευση. Σημαντική είναι η δράση των Γραφείων Διασύνδεσης των πανεπιστημίων και τεχνολογικών ιδρυμάτων που λειτουργούν σαν συνδετικός κρίκος μεταξύ των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας. Με στόχο την καλύτερη προσαρμογή των δεξιοτήτων των αποφοίτων πραγματοποιούνται τα προγράμματα "Πρακτικής Άσκησης ΤΕΙ - ΑΕΙ".

9. Προώθηση μιας αγοράς εργασίας ανοικτής σε όλους. Το Υπουργείο Εργασίας είναι υπεύθυνο για το επιχειρησιακό πρόγραμμα "Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας" που περιλαμβάνει μέτρα για α) άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και ειδικότερα άτομα με κινητικά προβλήματα, νοητική υστέρηση ή προβλήματα των αισθητηρίων οργάνων β) μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες γ) φυλακισμένους, αποφυλακισμένους, ανήλικους παραβάτες, απεξαρτηθέντα από τη χρήση ναρκωτικών άτομα κλπ δ) άτομα με ψυχικές ασθένειες. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν προκατάρτιση, κατάρτιση και προώθηση πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης. Ο ΟΑΕΔ υλοποιεί προγράμματα ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των ΑΜΕΑ και άλλων μειονεκτούντων ατόμων που εντάσσονται στο πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας "Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού". Ο ΟΑΕΔ υλοποιεί επίσης "προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης ειδικών κοινωνικών ομάδων" που προβλέπουν επιχορήγηση εργοδοτών για να απασχολήσουν και εκπαιδεύσουν από 9 μήνες έως 3 χρόνια ΑΜΕΑ, αποφυλακισμένους, απεξαρτημένα άτομα κλπ. Παρόμοιο πρόγραμμα είναι και των "νέων ελεύθερων επαγγελματιών ειδικών κοινωνικών ομάδων" με το οποίο επιδοτούνται για δύο έτη ελεύθεροι επαγγελματίες των ανωτέρω ομάδων. Ο Νόμος 2643/98 για την απασχόληση προσωπικού ειδικών κατηγοριών προβλέπει την υποχρεωτική τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας ατόμων με ειδικές ανάγκες με ποσοστό αναπηρίας 50% καθώς και των γονέων, αδελφών, συζύγων ατόμων με ειδικές ανάγκες με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Η εφαρμογή του νόμου στο δημόσιο τομέα άρχισε το 1999 ενώ για τον ιδιωτικό τομέα το 2000.

10. Διευκόλυνση της εκκίνησης και της διαχείρισης επιχειρήσεων με τη σημαντική μείωση των γενικών εξόδων και των διοικητικών βαρών ιδίως των ΜΜΕ κατά τη διάρκεια δημιουργίας μίας επιχείρησης και κατά την πρόσληψη επιπλέον εργαζομένων. Ο αναπτυξιακός Νόμος 2601/98 προβλέπει την επιδότηση για την απόκτηση εξοπλισμού, φορολογικές απαλλαγές, επιδότηση τόκων και ειδική επιχορήγηση ανά δημιουργούμενη νέα μόνιμη θέση απασχόλησης. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Βιομηχανίας (ΕΠΒ) του Υπουργείου Ανάπτυξης προωθεί μέτρα για την ενίσχυση των μορφών κοινοπρακτικής και συνεταιριστικής συνεργασίας και τη στήριξη για την ίδρυση χρηματοπιστωτικών θεσμών α) Εταιριών Αμοιβαίων Εγγυήσεων που αποσκοπούν στην παροχή εγγυήσεων στις ΜΜΕ για την εξασφάλιση δανείων από τα πιστωτικά ιδρύματα και β) Εταιριών Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών που είναι ΑΕ με σκοπό τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, οι μετοχές τους δεν είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ και ασκούν γεωργική, βιομηχανική, μεταλλευτική, βιοτεχνική, ξενοδοχειακή ή εμπορική δραστηριότητα.

11. Ενθάρρυνση της αυτοαπασχόλησης μέσω της μείωσης των εμποδίων ιδίως στα συστήματα φορολογίας και κοινωνικής ασφάλισης. Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεξάρτητων δραστηριοτήτων που είναι διπλάσιο και πλέον από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αυτοαπασχόληση αποτελεί την κυρίαρχη μορφή στον πρωτογενή τομέα. Μέτρα στήριξης αυτής είναι ο εκσυγχρονισμός του φορολογικού συστήματος που στοχεύει όχι μόνο στην πάταξη της φοροδιαφυγής αλλά και στην απλούστευση των συναλλαγών με τις Δ.Ο.Υ., το ΕΠΒ που προωθεί το πρόγραμμα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των νέων ηλικίας 19 έως 30 ετών και τα προγράμματα ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης στο γεωργικό τομέα του Υπουργείου Γεωργίας. Παράλληλα, υλοποιείται ο Νόμος 2520/97 που παρέχει φορολογικές ελαφρύνσεις κατά τις μεταβιβάσεις αγροτικών εκτάσεων, δανειακές διευκολύνσεις για την αγορά εκτάσεων, την απόκτηση πρώτης κατοικίας και την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη μείωση του κόστους έκδοσης

12. Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (ΤΣΑ) την ευθύνη των οποίων για την Ελλάδα έχουν το ΥΠΕΘΟ και τα Υπουργεία Ανάπτυξης, ΥΠΕΡΓ και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ενώ το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας συντονίζει την υλοποίησή τους. Στα ΤΣΑ μπορούν να μετέχουν οι τοπικές αρχές, οι Κοινωνικοί Εταίροι, οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, οι τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες, οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις, οι επαγγελματικές οργανώσεις, τα επιμελητήρια, τα ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, οι οργανισμοί εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι κοινωνικοοικονομικές οργανώσεις και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα ΤΣΑ στοχεύουν στην προώθηση της απασχόλησης σε βιώσιμες, ανταγωνιστικές και παραγωγικές δραστηριότητες. Δημιουργούν θέσεις εργασίας και στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας ενώ αξιοποιούν τα νέα κοιτάσματα απασχόλησης στους τομείς εναλλακτικού τουρισμού και αγροτουρισμού, πολιτιστικού τουρισμού, προστασίας περιβάλλοντος, διαχείρισης υδάτινων πόρων, οπτικοακουστικών μέσων, υπηρεσίες φύλαξης και φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων κλπ. Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας προωθείται μέσω του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας το οποίο δημιούργησε ο Νόμος 2646/98 του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Το Υπουργείο Γεωργίας υλοποιεί τον κανονισμό 950/97 με τις δράσεις "κίνητρα για νέους αγρότες: θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο" και "θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο: σχέδια βελτίωσης". Τέλος, το Πρόγραμμα Απασχόλησης Ανέργων στη Φύλαξη Σχολείων επιδιώκει τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης για ανέργους 18-65 ετών.

13. Δυναμικό απασχόλησης του τομέα των υπηρεσιών και της κοινωνίας των πληροφοριών. Ο τομέας των υπηρεσιών αναπτύσσεται ραγδαία στην Ελλάδα όπου παρατηρείται μετάβαση από τον πρωτογενή απευθείας στον τριτογενή τομέα. Αυξημένες είναι οι δυνατότητες δημιουργίας θέσεων στον τουρισμό, τον πολιτισμό, τις επικοινωνίες, την πληροφορική και την έρευνα. Για το 1999 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη της απασχόλησης στους κλάδους της πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς, της μουσικής, των παραστατικών τεχνών, των εικαστικών και γραφικών τεχνών και του πολιτιστικού τουρισμού. Τα προγράμματα κατάρτισης, απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης θα συγχρηματοδοτηθούν από τον ΛΑΕΚ, δηλαδή από τους Κοινωνικούς Εταίρους και η διάρκεια κατάρτισης θα είναι μεταξύ 4 και 12 μηνών ενώ η διάρκεια απασχόλησης θα κυμανθεί μεταξύ 18 και 24 μηνών.

14. Δημιουργία φορολογικού συστήματος ευνοϊκότερου για την απασχόληση και όπου ενδείκνυται μία βαθμιαία μείωση του μισθολογικού και του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, ιδίως της σχετικά ανειδίκευτης και χαμηλά αμειβόμενης εργασίας. Στην Ελλάδα, αποφασίσθηκε η μείωση της φορολόγησης των κερδών των ιδιωτικών επιχειρήσεων με ποσό ίσο με το 50% των εργοδοτικών εισφορών που θα καταβάλλουν για τις νέες προσλήψεις ανέργων.

15. Πιθανότητα μείωσης του ΦΠΑ στις υπηρεσίες εντάσεως εργασίας που δεν αντιμετωπίζουν συνοριακό ανταγωνισμό. Το θέμα διερευνάται αλλά η ελληνική κυβέρνηση το θεωρεί αμφιβόλου αποτελεσματικότητας.

16. και 17. Συμφωνίες των Κοινωνικών Εταίρων για ευέλικτες εργασιακές σχέσεις και εξασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας της απασχόλησης και νομοθετικές πρωτοβουλίες για πιο ευπροσάρμοστες μορφές εργασίας. Ο Νόμος 2639/98 του ΥΠΕΡΓ για τις εργασιακές σχέσεις χαράσσει τα όρια στα οποία κινούνται οι συμφωνίες για τα νέα πρότυπα οργάνωσης της εργασίας όπως: α) η ρύθμιση των άτυπων μορφών απασχόλησης (τηλεργασία, φασόν, κατ' οίκον εργασία) β) κωδικοποίηση και θέσπιση μέτρων για τη μερική απασχόληση γ) εισαγωγή ρυθμίσεων για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας που έχουν ως πυρήνα τη συλλογική διαπραγμάτευση δ) ίδρυση ιδιωτικών γραφείων συμβούλων εργασίας ε) σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για την τήρηση του διευρυνόμενου πλαισίου της εργατικής νομοθεσίας. Όσον αφορά τη μερική απασχόληση διευρύνονται τα όριά της ενώ στην έννοιά της εντάσσεται και η εκ περιτροπής κατά πλήρες ωράριο εργασία.

18. Η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση είναι αναγκαία και πρέπει να προωθηθεί με την άρση των σχετικών φορολογικών και άλλων ανικινητήρων. Στην Ελλάδα, όπου η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι μικρού μεγέθους και αντιμετωπίζουν εντονότερο ανταγωνισμό από ότι οι μεγάλες, η ανάγκη προσαρμογής είναι εντονότερη. Από το 1999 και εξής η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση των εργαζομένων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα πραγματοποιείται από το ίδιο πρόγραμμα με υποπρογράμματα για τις επιχειρήσεις που απασχολούν 1-99 εργαζόμενους και άνω των 100 εργαζομένων. Σημαντική είναι και η συμβολή των Καινοτομικών Προγραμμάτων Κατάρτισης Εργαζομένων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης του ΥΠΕΡΓ. Οι δράσεις των απευθύνονται σε εργαζομένους επιχειρήσεων που βρίσκονται σε αναδιάρθρωση είτε λόγω εισαγωγής νέων τεχνολογιών είτε λόγω οργανωτικών ή διοικητικών αλλαγών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα μεσαία ή χαμηλά ιεραρχικά επίπεδα. Σημαντική είναι και η Κοινοτική Πρωτοβουλία ADAPT στη διαδικασία εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και της προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στις νέες απαιτήσεις. Η προτεραιότητα Adapt Bis στοχεύει στην ομαλή μετάβαση στην κοινωνία των πληροφοριών και τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων στην απασχόληση.

19. και 20. Ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος της ισότητας των δύο φύλων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό εργασίας των γυναικών διαμορφώθηκε στο 51% παραμένοντας 20 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα αυτού των ανδρών. Στην Ελλάδα, το ποσοστό αυτό διαμορφώνεται περί τις 10 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα του κοινοτικού μέσου όρου, δηλαδή στο 41,3%. Το ποσοστό ανεργίας των ανδρών ήταν 6,6% ενώ των γυναικών ήταν 15,9%. Πάντως η απασχόληση των γυναικών αυξάνεται ταχύτερα από την απασχόληση των ανδρών. Στον ιδιωτικό τομέα η κλίμακα αμοιβών των γυναικών κυμαίνεται από 53% έως 86% των αντίστοιχων αμοιβών των ανδρών. Όσον αφορά τις δράσεις α) οι γυναίκες συμμετέχουν στα μέτρα ενίσχυσης της απασχολησιμότητας του ΟΑΕΔ μέχρι τη συμπλήρωση των θέσεων που αντιστοιχούν στο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στο πρόβλημα της ανεργίας β) το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), που λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας ασχολείται με τη συγκέντρωση στοιχείων και την εκπόνηση μελετών για θέματα γυναικείας απασχόλησης και κατάρτισης. Σε συνεργασία με άλλους φορείς το ΚΕΘΙ υλοποιεί προγράμματα ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών και επιμόρφωσης - ενεργοποίησης συνδικαλιστών για θέματα ισότητας των φύλων. Για την αντιμετώπιση της υποεκπροσώπησης των γυναικών στην αυτοαπασχόληση υλοποιείται το Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Γυναικείας

Επιχειρηματικότητα που στοχεύει στη διευκόλυνση των γυναικών στο ξεκίνημα μιας επιχείρησης και στον εκσυγχρονισμό υφισταμένων επιχειρήσεων.

21 .και 22. Αρμονικός συνδυασμός επαγγελματικού και οικογενειακού βίου και επανένταξη στην αγορά εργασίας. Το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης προωθούν προγράμματα δημιουργίας Βρεφονηπιακών Σταθμών και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών. Παράλληλα εφαρμόζονται οι θεσμοί του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου και του Ολοήμερου Δημοτικού σε εφαρμογή του Νόμου 2525/97 ενώ προχωρά η υλοποίηση των Κέντρων Κοινωνικής Μέριμνας για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων Ατόμων. Για την ένταξη ή επανένταξη γυναικών που έχουν παραμείνει για μεγάλο διάστημα εκτός αγοράς εργασίας σχεδιάζονται εκτός των προγραμμάτων του άξονα "Now" και άλλα Ειδικά Προγράμματα Προώθησης της Ένταξης των Γυναικών στην Αγορά Εργασίας. Φορείς των προγραμμάτων αυτών είναι το ΥΠΕΡΓ, ο ΟΑΕΔ και η Γενική Γραμματεία Ισότητας.

A12γγ. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολόγησε το 1999 α) τις προσπάθειες των κρατών μελών για την καταπολέμηση της ανεργίας το 1998 και β) τα ΕΣΔΑ 1999. Ειδικότερα για την Ελλάδα, η ΕΕ επισημαίνει ότι παρά την αύξηση της απασχόλησης το 1998 συνολικά κατά 3%, το ποσοστό απασχόλησης αυξήθηκε μόνο ελαφρώς από 56,7% σε 57,2% έναντι 61% που είναι ο μέσος κοινοτικός όρος. Αυτό οφείλεται στην αύξηση των μεταναστών που διαμένουν στην Ελλάδα και οι οποίοι υπολογίζονται σε 700.000. Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών αυξήθηκε και ανήλθε σε 40,6% το 1998 έναντι 51,1% μέσου όρου στην ΕΕ. Η ανεργία, όμως, συνολικά αυξήθηκε από 9,8% το 1997 σε 10,7% του εργατικού δυναμικού το 1998 ξεπερνώντας το μέσο κοινοτικό όρο (9,9%). Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας αυξήθηκε από 5,3% το 1997 σε 5,9% το 1998 έναντι 5% μέσου όρου στην ΕΕ. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι μεγαλύτερο από το διπλάσιο του ποσοστού ανεργίας των ανδρών και το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας των γυναικών είναι μεγαλύτερο από το τριπλάσιο του αντίστοιχου ποσοστού για τους άνδρες. Το ΕΣΔΑ της Ελλάδας έδωσε έμφαση κυρίως σε μέτρα πρόληψης και ενεργοποίησης και σε μικρότερο βαθμό στη δια βίου μάθηση και την αποτροπή της εγκατάλειψης του σχολείου. Τα προγράμματα επιχορήγησης νέων ανέργων και το πρόγραμμα "Ξανά στη δουλειά" αποτελούν τη συντονισμένη δράση του ελληνικού ΕΣΔΑ. Τα προγράμματα αυτά δεν ικανοποίησαν τους τοπικούς στόχους του 1998. Η Ελλάδα δεν ικανοποιεί ακόμη το στόχο της ενεργοποίησης του 20% των ανέργων που επωφελοούνται από ενεργητικά μέτρα. Σημειώθηκε, όμως, πρόοδος στο θέμα ανάπτυξης συντονισμένης στρατηγικής για την επαγγελματική κατάρτιση. Το ΕΣΔΑ 1999 προσπαθεί να βελτιώσει την οργάνωση και το συντονισμό των παρεμβάσεων για την απασχόληση. Η έμφαση παραμένει στην απασχολησιμότητα ενώ αυξήθηκαν και οι προϋπολογισμοί του 1999 για τους άξονες της επιχειρηματικότητας και των ίσων ευκαιριών. Ο φόρος στα κέρδη των ιδιωτικών επιχειρήσεων μειώνεται στο 50% των εργοδοτικών εισφορών για τους νεοπροσλαμβανόμενους. Το ΕΣΔΑ βασίζεται κύρια στη συμμετοχή των διαρθρωτικών ταμείων και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου η συμβολή του οποίου ανέρχεται σε 0,47% του ΑΕΠ της Ελλάδος ενώ το 80% της οικονομικής υποστήριξης αυτού διατίθεται για μέτρα που αφορούν τον άξονα της απασχολησιμότητας. Σε μικρότερη κλίμακα τα προγράμματα συγχρηματοδοτούνται και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει ότι παρά τις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλε η ελληνική κυβέρνηση απαιτείται ένταση και ενίσχυση των προγραμμάτων για να αντιμετωπισθεί η αύξηση της ανεργίας που παρατηρήθηκε το 1998.